ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පයේ සමාජවිද්‍යාත්මක අගය

ඩී.ඩී.යු. එරන්දි - බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශය

පූජා චාරිත්‍ර ගණයට අයත් වන පෙරහැර වර්තමාන ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ ථේරවාද බෞද්ධ සංස්කෘතිය සමඟ තදින්ම බද්ධ වී පවතින බැවින් එහි සමාජවිද්‍යාත්මක අගය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම කාලීන වැදගත්කමකින් යුක්ත වූවකි. ලංකාවේ බෞද්ධ පෙරහැර සංකල්පය සමාජවිද්‍යාත්මකව වැදගත් වන්නේ ඇයි ද යන පර්යේෂණ ගැටලුව මූලික කොටගෙන සිදුකොට ඇති මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික, ද්විතීයික හා තෘතීයික [illegible] ග්‍රන්ථ සමීක්ෂණය හා නිරීක්ෂණ ක්‍රමය යොදාගන්නා ලදී. ලංකාවේ බෞද්ධ [illegible] පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී එය තනි එක් පූජා චාරිත්‍රයක් නොව පූජා [illegible] එකතුවක් වශයෙන් දැකිය හැකිය. එනම් කණු කැපීම, කප් සිටුවීම, ධාතු කරඬුව [illegible]. දේවාල පෙරහැර, දිය කැපීමේ මංගල්‍යය යනාදියයි. මෙමගින් ආගමික සංකලනය. සුහදත්වය, සමාජානුයෝජනය, සංස්කෘතික සම්මිශ්‍රණය, සමාජ ඒකාබද්ධතාව ඇති කරන ආකාරය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම ප්‍රධාන අරමුණ වේ. උදාහරණයක් ලෙස කතරගම ඇසළ පෙරහැර ගත් විට එය වර්තමානයේ දී හින්දු ආභාසය අනුව [illegible] දේව පෙරහැරකි. කතරගම දෙවිඳුන් යනු ලාංකේය සම්භවයක් ඇති දෙවියෙකු ලෙස සැලකේ. දුටුගැමුණු රජතුමා කතරගම දේවාලයෙහි නිර්මාතෘවරයා වූ අතර ඔහුගේ [illegible] මත කතරගම දේවාලයේ සිදුකරන පූජාචාරිත්‍ර ආරම්භ කර ඇත. එයින් තහවුරු [illegible] ආරම්භයේ දී බෞද්ධ ආභාසයෙන් යුක්ත වූ මෙම කතරගම ඇසළ පෙරහැර [illegible] වීමේ දී විවිධ වෙනස්කම්වලට භාජනය වූ බවයි. සමාජයක වෙනස්වීම [illegible] සිද්ධියකි. ඒ අනුව කාලයාගේ ඇවෑමෙන් සමාජය වෙනස් වීමත් සමඟ [illegible] ද සාධනීය මෙන්ම නිශේධනීය ලක්ෂණ මුසු වුවත් එය බුදුදහමේ [illegible]හලක් විය. නවද පෙරහැර සංකල්පය ලක්දිව සමාජයේ අනන්‍යතාව [illegible] සම්ප්‍රදාය ආරක්ෂා කෙරෙන සමාජ හරස් කැපුමක් බව පෙනී යයි. එයට නිදසුනක් [illegible] මහනුවර දළදා පෙරහැර මංගල්‍යයයි. එබැවින් මෙහි නිගමනය වශයෙන් චාරිත්‍ර-වාරිත්‍ර රැසකින් නිර්මාණය වී ඇති බෞද්ධ පෙරහැර ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් සංකලනය වී ඇති බවත්, එය වර්ගවාදී බෙදීම්වලින් බැහැරව සමාජ සුහදත්වය, [illegible] සංස්කෘතික සම්මිශ්‍රණය, සමාජ ඒකාබද්ධතාව ගොඩනැගීම විෂයයෙහි [illegible] වන බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: පූජා චාරිත්‍ර, සමාජවිද්‍යාත්මක අගය, ආගමික සංකලනය, කතරගම ඇසළ [illegible]